UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Consiliorvm Sive Responsorvm Avgvstini Beroii Bononien. I. C. Praestantissimi Volumen ...

Cum Summariis, & Indice rerum, ac verborum locupletissimo

Vltimarvm Volvntatvm, Svccessionvm, & Legitimationum materias distinctè continens

Bero, Agostino

Venetiis, 1577

Consilivm VI.

urn:nbn:de:hbz:466:1-96520

Visual Library

8 citur eſſe ipſo iure uullũ: ſed † vbicũq; notari⁹ ꝑ erro-
rẽ omittit ſolẽnitatẽ, ſeu forma ſtatuti, tũc actus ille
eſt nullus, errorq; nõ excuſat Bal. in d. l. ambiguitates
circa fi. q ſubdit, ꝙ ex ĩteruallo talis error ſolẽnitatis
omiſſæ nõ põt à notario corrigi ad ĩſtar teſtĩ, videlicet
ĩ quo error ſolẽnitatis corrigi nõ pt, & latius hoc vo-
luit Bal. ĩ d. l. ĩperator in fi. in j. lect. ff. de ſtat. ho. q dicit,
ꝙ qñ errore notarij fuit omiſſa ſolẽnitas lrĩma, actus
vitiat̃ ad no. in d. l. ambiguitates, & in 3. col. ibi ĩ prin.
poſt Dy. in ꝯſi. 13. vult, ꝙ talis omiſſio ſolẽnitatis ꝑ no
tariũ corrigi nequeat, quãuis error ꝯmiſſus ĩ ſolẽnita-
te, nõ dico in omiſſione ſolẽnitatis poſſit corrigi, ſed ĩ
caſu ꝯtingẽti error fuit ĩ omiſſione ſolẽnitatis, nõ aũt
ſimplex ſolẽnitatis error, ergo &c. ¶ Itẽ Bal. in d. l. im
9 perator ĩ 2. co. inqt, † ꝙ ſi ꝓducta fuerit corã iudice pe
titio ſuꝑ correctione erroris, ꝯfeſſioni notarij ſtãdũ ñ
eſt ẽt cũ dicto vni⁹ teſtis maxime in ijs, ĩ qb⁹ maior te-
ſtiũ numerus reqrit̃, quã in ijs in qbus duo teſtes ſuffi-
ciũt: ſed reqrit̃ clara ꝓbõ ad docedũ de errore, & cla-
rior, qñ notarius eſſet mortuus Bal. in d. 2. col. & ĩ l. cũ
ꝓponebat̃ circa fi. & ibi Alex. ff. de leg. ij. at in caſu no
ſtro ĩ actu, hoc ẽ in teſtõ ſeptẽ teſtes reqrunt̃, igit &c.
¶ Nõ obſtat ſtatutũ de erroribus⁹ notariorũ, qa nõ hẽt
locũ ĩ teſtõ, in quo tot teſtes requirũtur ꝑ p̃dicta, tũ ẽt
qa ſtatutũ loquit̃ gñalr̃ & ſic in alijs caſibus, q ĩ teſtĩs
ꝑ rõnẽ ꝓximã, tũ quia ſtatutũ illud eſt gñale, ſtatutum
vero de teſtĩs eſt ſpeciale, ꝑ quod teſtm̃ ipſo iure nul-
lũ redditur, & generi per ſpeciẽ derogatur, vt ſ. tũ qa
10 dici põt † ꝙ alius eſt error, qui in omittẽdo formã cõ
mittit̃, & hic nõ põt corrigi, vt tradit Bal. ſ. & Dec. in
d. l. ſi librarius, alius ẽ error cõmiſſus in apponẽdo for
mã, vel aliquid, quod erat aliter faciendũ, & tũc error
ipſe p̃t corrigi authoritate iudicis ẽt ex ĩteruallo Bal.
in d. l. imperator, & ita ẽt loquitur ipſe Bal. in ti. de pa-
ce cõſt. i. in ver. pacta: & in caſu iſto, & hoc modo intel
ligatur ſtatutũ de erroribus: & in indiuiduo hæc ꝓbã-
tur ꝑ ea, q voluit Bar. in d. l. ſi librarius in 2. col. q̃ ſunt
bñ notãda: Facit ẽt id, qđ voluit Bar. ĩ d. l. cũ ꝓponeba-
tur, dices aliud eſſe, ꝙ omittat̃ per errorẽ aliquid pro
ſolẽnitate requiſitũ, & tũc actus eſt nullus, & ſcriptu-
ræ nõ creditur, & ꝯſequẽter inſtrumẽtũ nõ valet. Nec
obſtãt ea, q volũt doc. coiter, ꝙ notarius poſſit incõti
nenti, vel ex interuallo authoritate iudicis ſuũ errorẽ
corrigere, quia illa procedũt, qñ ea per notariũ omit-
terẽtur, quæ ad partes pertinerẽt, ſecus in ijs, q̃ ad no-
tariũ ſpectarent, vt in apponendo ſolennitatẽ, & for-
mã in actu requiſitã, vt colligit̃ ex verbis Bart. in d. l. ſi
librarius col. 2. cũ ſimil. ſupra allegatis. Laus Deo.

SVMMARIVM.

1 *Teſtm̃ redditur ſuſpectũ, illiq; fides nõ adhibetur, ſi vnus teſtis in eo deſcript⁹ deponat rẽ aliter fuiſſe geſtã quã notarius ſcripſerit & alij teſtes deſcripti nõ ſufficiãt ꝑ ſe ad ꝑfectã teſtĩ ſolẽnitatẽ.*
2 *Subſtitutio vulgaris dicitur fieri, quando ſubſtituitur hæredi inſtituto decedenti ante mortem teſtatoris.*
3 *Fideicommiſſaria ſubſtitutio locum non habet, quando hæres inſtitutus teſtatori prædecederet, & quando locum habeat.*
4 *Teſtamentum à vulgari ſubſtitutione poteſt incipere habere vires, ſed non à fideicommiſſaria.*
5 *Verbum ſuccedere eſt verbum commune.*
6 *Subſtitutio facta ꝑ verbũ cõe ſine illo diſtributiuo qñcũq;, vel ſine illis verbis, ſi ſine filiis deceſſerit, dr̃ vulgaris, & nõ fideic.*
7 *Verbum inſtituo eſt verbum mere directum ciuile.*
8 *Verba directa ciuilia nunquam obliquantur, quoties vt directa valere poſſunt.*
9 *Subſtitutio facta deuocatis nomine proprio, & de uocatis nomine collectiuo, vt eſt ſtirps, & progenies, quos comprehẽdat, & ad quos extendatur, & nu. 12.*
10 *Nomina ſtirps, & progenies ſunt nomina collectiua diuerſarum perſonarum, & diuerſorum graduum.*
11 *Nomen collectiuum plurium perſonarum, & graduum perſonas*

nomine proprio expreſſas non comprehendit.
13 *Vulgaris ſubſtitutio per aditionem hæreditatis ab vno ex . . . bus hr̃dibus inſtitutis factã expirat, ſecus eſt in fideicõ . . .*

EPITOME.

TESTAMENTVM reddit̃ ſuſpectũ, nu . . .
des eſt illi adhibẽda, quoties teſtis vnus teſtam . . .
deponeret rẽ aliter fuiſſe geſtã, quã notari⁹ ſcrip . . .
& diſpoſitionẽ ac mentẽ teſtatoris, q̃ ex notula . . .
mẽti colligitur, alteraret, alijq; teſtes teſtamen . . .
ꝑfectam teſtamenti ſolennitatẽ per ſe nõ ſuff . . .

CONSILIVM VI.

QVAMVIS nihil addendũ . . .
ſimus cõſultor, & cõpater me . . .
dus copioſè in ſuo pleniſſimo . . .
ſiderauit, tñ ne oculis clauſis . . .
ſine videar, hæc pauca ſubician. Et verũ quide . . .
1 bitror, ꝙ † qñ vnus teſtis in teſtõ deſcriptus . . .
rẽ aliter fuiſſe geſtã, quã notarius ſcripſerit . . .
ditur ſuſpectũ, illiq; fides nõ adhibetur, ſi a . . .
ſcripti tot nõ fuerint, qui per ſe ad ꝑfectã . . .
tatẽ ſufficerẽt, cũ illius fides ab alijs teſtib⁹ . . .
coadiuuari nequeat, vt fuit no. theorica gl . . .
quẽad. teſt. ap. q̃ Bar. & cõiter legiſtæ ibi ſequ . . .
Io. An. Im. Fel. & alij magis cõiter ĩ c. cũ Io . . .
Sed Paulus de Sauignano vnus ex teſtibus de . . .
teſtõ Raphaelis deponit rẽ aliter fuiſſe geſtã, q . . .
rius ſcripſerit, ergo &c. Quòd aũt ſm̃ atteſtatio . . .
cti Pauli res alr̃ geſta fuerit, demõſtrat̃, lõge . . .
ſunt, ꝙ teſtator poſt hr̃dis inſtõnẽ de Petropa . . .
tre factã dixerit, ꝙ eueniẽte caſu, quo Petruſpa . . .
ſtatori p̃moriat̃, tũc, & eo caſu inſtituebat, ſeu . . .
tuebat filios dicti Petripauli, illos ſingulr̃ nomi . . .
ꝓprijs vocãdo, ꝓut in notula teſtĩ deſcriptũ rep . . .
ꝙ dixerit, ꝙ in dicto caſu, quo hr̃s inſtitutus viuo . . .
tore decederet, tunc & eo caſu ſtirps, & ꝓgeni . . .
Petripauli ſuccederet, ac ſuccedere dẽret in . . .
ipſius teſtatoris, ꝓut dictus Paulus teſtis . . .
poſuit: nã hæc duo inter ſe lõge, valdeq; . . .
nedũ quoad verba, ſed ẽt quoad mẽtẽ teſtatoris . . .
2 que effectũ, qa ſciendũ eſt, ꝙ † in caſu occur . . .
tor poſt hr̃dis primã inſtõnẽ de Petropaulo . . .
ctã nõ fideicõmiſſariã ſubſtõnẽ, ſed vulgarẽ . . .
luit vt innuũt verba illa, & ſi cõtigerit ipſũ . . .
ante mortẽ teſtatoris, loco ipſi⁹ Petripauli . . .
q̃ ponunt caſum vulgaris ſubſtõnis, q locũ hẽt . . .
inſtitut⁹ viuo teſtatore decederet, vt p̃ſupponũt . . .
& alij in l. j. ff. de vulg. & pu. & ꝓbat l. Gallus in . . .
in §. j. ibiq; Bar. & alij ff. de lib. & poſth. l. cũ ĩ teſtõ . . .
ſcrib. ff. de hr̃d. inſt. & cõſequẽter qñ hr̃s primo . . .
inſtitutus hr̃ditatẽ nõ adiuit, vel adire nõ pot . . .
Bar. in d. l. qa adita hr̃ditate vulgaris expirat . . .
tã. C. de impu. & alijs ſubſt. At † fideicõmiſſari . . .
3 tũc locũ hẽt, qñ hr̃ditas adita, vel ꝓ adita fuit . . .
de teſtõ. ff. ad treb. l. nõ iuſtã C. eo. l. precibus . . .
imp. & alijs ſubſ. Alex. in d. l. Gallus. §. qdã . . .
Ergo locũ hẽre nõ põt, in caſu, quo hr̃s . . .
ſtatori p̃deceſſerit, qa † licèt teſtm̃ à vul . . .
4 cipere hẽre vires l. 3. in fi. d. l. Gallus in p . . .
tñ à fideicõmiſſaria, vt ibi hẽtur, qm̃ nõ . . .
te directe, vel qñ adiri nõ põt, oĩa, q̃ in teſtamento . . .
nentur, corruunt, & ſic etiam fideicommiſſaria . . .
tutio. l. eam, quam. C. de fideicom. l. nemo . . .
tute. Itẽ ꝙ in caſu, de quo agit̃, ſubſtitutio fuerit . . .
garis, & nõ fideicõmiſſaria, quamuis, vt inquit . . .
ſtis Paulus, facta fuerit ꝑ verbũ ſuccedat, † q . . .
5 eſſe verbo cõmune, vt præſupponit Bar. in l. C . . .
6 col. vlti. ff. de vulga. & pup. oſtenditur, nam † q . . .
ſubſtitutio reperitur facta per verbum cõe, q . . .
verbum ſubſtituo, vel ſuccedo ſine illo diſtri . . .

quidocunq;, vel ſine illis verbis, ſi ſine filijs deceſſerit,
tunc dicitur vulgaris, & non fideicommiſſaria, vt vo
lunt Bar. quē docto. cōiter ſequuntur, & refert, ac ſeq.
tur Alex. in d.l. Gallus. §. quidam recte. Et ſi verū eſſet,
ſubſtitutionē in caſu occurrēti factam fuiſſe, vt in no
tula teſtamenti deſcribitur, per verbū inſtituo, † quod
eſt verbū mere directum ciuile, vt dixit Bar. in d.l. Cen
turio, & ꝓbatur in l. his verbis in prin. ff. de hær. inſtit.
non etiā erit dicere, ꝙ dicatur vulgaris ſola, & non
fideicommiſſaria, quia † verba directa ciuilia nunquā
obliquātur quoties vt directa valere poſſunt. l. verbis
ciuilibus cum ibi no. ff. de vulga. & pup. & maxime in
caſu iſto hoc verū erit, cū caſus vulgaris fuerit, ī quo
Petrus Paulus inſtitutus hæres eſſe non potuit, nec hære
ditatem adire, quia dictum, fuit ꝙ in locū Petri Pauli
præmortuis ſibi teſtatori ipſe illius filios inſtituebat.
Et ſic præſcriptis, oſtēdo manifeſtam verborū, &
mentis teſtatoris diuerſitatem inferri ex iis, quæ in aſ-
ſerta deſcriptione teſtamentaria ſcripta reperiuntur,
& ex iis, quæ ille teſtis depoſuit, nā † ſi ſubſtitutio ſta-
9 ret, velut aſſeritur in teſtamenti ſcriptura deſcripta,
ſolū ipſi filij nominati nomine ꝓprio, ſi tēpore mor-
tis teſtatoris ſupereſſent, & non vlteriores cōprehēdi
in ſubſtitutione poſſent, cum propria nomina ſolum
ad certas perſonas tunc viuentes extēdantur. l. ſi in rē.
§. ſi rem vendica. Bar. in l. demōſtratio, & l. ſi nomina-
tim ff. de cōd. & dem. At ſi ſubſtitutio facta eſſet,
velut ipſe teſtis dixit, ꝙ ſtirps, & progenies Petripauli ſuc
cederent, tunc nō ſolum illius filij, ſed vlteriores, vide-
licet nepotes, vel pronepote, qui tēpore mortis te-
ſtatoris in rerū natura eſſent, ſubſtituti, & vocati cen-
10 ſerentur, † hæc nomina ſtirps, & porgenies ſint no
mina collectiua diuerſarum perſonarū, & diuerſorū,
ſecundum graduū, vt in l. fi. C. de verb. ſignif. l. cū ita.
§. in fideicommiſſo, l. peto. §. fratre. ff. de lega. 2. iunctis
notatis ſuper his verbis ſtirps, & progenies inquit do.
conſultor per no. per Bal. in l. ſiquis in ſuo in prin. per
illum tex. C. de inoffi. teſta. & ꝑ eundē Bal. in l. fi. ibi ꝓ-
genium. C. de iure dotium, in tantum, ꝙ † nomē col-
lectiuum plurium perſonarū, & graduū nō dicitur ꝑ-
ſonas nomine proprio expreſſas comprehendere d.
l. fi. C. de ver. ſig. & in d.l. cū ita §. in fideicōmiſſo: † Ef-
fectus ergo ſubſtitutionis factę per illa verba, de ꝗbus
Paulus teſtis teſtificatur, eſſet, ꝙ non ſolum ipſius Pe-
tripauli filij primi gradus, ſed etiam ſecundi, & tertij
gradus ſubſtituti ſimul dicerentur, & admitterentur,
omnes tēpore mortis teſtatoris ſupereſſent. l. ſi co-
gnatis cum ibi no. ff. de rebus dubijs, per Ale. & alios
in d.l. Gallus. §. quidam recte, vbi inter collaterales
ſubſtitutos, vt per nomen collectiuū, non at-
tenditur ordo ſucceſſiuus: quod nō contingeret, ſi il-
li de ſtirpe, vel de progenie eſſent per fideicōmiſſum
ſubſtituti d.l. cum ita. §. in fideicommiſſo, d.l. fi. & d. §.
fratre: & ratio diuerſitatis inrer vulgarem, & fideicō-
miſſariam eſt quia † ſtatim, quo vnus ex pluribus ſub-
ſtitutis eſſet ex vulgari hæres, & admiſſus, tūc alij am-
plius ex tali ſubſtitutione admitti non poſſent, cū per
aditionē hęreditatis vulgaris extingui, & expirare di-
catur d.l. poſt aditā; at in fideicōmiſſaria poſt primū
ſubſequens admitti, & ſic ordine ſucceſſiuo, & ex
admiſſiōe vnius fideicōmiſſaria nō finitur, neq; expi-
rat d. §. in fideicommiſſo, & d. §. fratre cum ſimilibus.
Effectus autem ſubſtitutionis factæ ſecundū tenorē
inſtrumento teſtamēti deſcriptū eſſet, ꝙ duntaxat
filij Petripauli, ſi tpe mortis teſtatoris ſup eſſent, poſ-
ſent ſuccedere, & nō vlteriores, etiā ſi tunc ipſi ſuper-
eſſent, cum filij ſolū nominatim eſſent vocati, & cō-
ſequenter, ſi eueniſſet, ꝙ tēpore mortis teſtatoris filij
Petripauli nominati in rerū natura nō eſsēt, & ex illis
nepotes, vel pronepotes ſupereſsēt, certè ſubſtitutio

facta inefficax, atq; caduca effecta eſſet, l. vnica. §. j. C.
de cad. tol. neq; dicti nepotes, ſeu alij deſcendētes poſ
ſent ex ea ſubſtitutione venire. Præmiſſis ergo ſic ſtā-
tibus, colligitur, quāta diuerſitas eſſet inter vnū mo-
dū ſubſtitutionis, & alterū quoad effectū admittēdi ꝑ
ſonas, & quoad effectū extinguendi ſubſtitutionē, itē
clare conſtat, quāta eſſet mentis teſtatoris diuerſitas,
quę ex dicta verborū, & modorū diuerſitate reſulta-
ret. Cū ergo ex depoſitione dicti Pauli teſtis teſtamē-
tarij alteretur diſpoſitio, & mēs teſtatoris, quæ ex cō-
ceptione ſubſtitutionis, de qua in notula teſtamenti,
colligebatur, ſequitur, ꝙ teſtamētū redditur ſuſpectū,
illiq; nulla fides eſt adhibenda, vt volūt doctores tam
canoniſtæ, quā legiſtæ, quos ſupra retuli. ¶ Augetur
etiam teſtamenti ſuſpitio ex diuerſitate, ex quæ eſt in
ter matricē teſtamēti, & notulam protocolli in pluri
bus earum partibus tàm circa ſubſtitutionē, quā cir-
ca legata, & alia in dicto teſtō diſpoſita, quæ ſi omnia
bene cōſiderētur, vltra nouē enumerari poſſunt, ꝓut
quilibet diligens iudex facile cognoſcere poterit, ve-
luti etiam diligentiſſimus do. cōſultor ea optime co
gnouit, & cōſiderauit, & ideo aliter non refero, ſed il
lius egregie dicta probo, atq; confirmo. Laus Deo.

SVMMARIVM.

1 *Prælatus hēns induſtriā ad aquirēdū, & bona patrimonialia, & eccleſiaſtica, ſiqd aquirat, qūo illud inter hr̄des ꝑlati, & eccleſiā ſit diuidēdū: & ex qbus rebus acqſiuiſſe ꝓſumatur, & nu. 4.*
2 *Lucrū in rebus eccleſiæ quod dicatur, & quæ expenſæ deducant.*
3 *Clericus bn̄ficiatus, & hēns bona patrimonij, & ex induſtria acq rens; vnde viuere, & expenſas neceſſarias facere cenſeatur.*
5 *Acquiſitum de pecunia eccleſiæ etiam nomine alterius eſt eccleſiæ, cui dominium etiam ſine traditione acquiritur.*
6 *Rector eccleſiæ nomine ſuo emens, nec dicens, cuius pecunia, aut exprimens, ꝙ ſua pecunia emit, tunc eccleſiæ non acquirit.*
7 *Clericus lucroſum aliquod officium habens quando ex illo, & nō ex bonis eccleſiæ acquiſiuiſſe dicatur.*
8 *Pecunia mutuata, ſiue depoſita à prælato eius nomine, eo mortuo, debetur hæredibus, & non eccleſiæ, & quando.*
9 *Clericus de bonis acquiſitis ex fructibus, & intuitu eccleſiæ teſtari non poteſt: Fallit multipliciter.*
10 *In diſpenſandis ijs, quæ ſunt de iure poſitiuo, expreſſio iuſtæ cauſæ non requiritur, dummodo ea vere adſit.*
11 *Clericus, ſeu Canonicus de diſtributionibus quotidianis, & de acquiſitis ex illis teſtari poteſt.*
12 *Idem de acquiſitis ex officijs, & ſalarijs temporalibus.*
13 *Vicarius eccleſiæ an, & quomodo ſibi acquirat, vt de acquiſitis libere teſtari poſſit.*

EPITOME.

CLERICVS an, qn̄, & qūo acquiſita ꝑ eū ex bonis ſuis proprijs paternis, & maternis, & ex labore, & induſtria ſua acquiſiuiſſe præſumatur, & an, quando, & qūo ex bonis ſuæ prębendę, & ſuorū officiorum:

Et quando, & quomodo de bonis acquiſitis ex fructibus intuitu eccleſię teſtari poſſit.

An d̄ diſtributionib. quotidianis liber̄ poſſit teſtari,

Et an de bonis, & pecunijs acquiſitis ex officijs, quę ipſe in eius vita geſſit.

CONSILIVM. VII.

REuerendus D. Ioann. Ludouicus Monaldus protonotarius apoſtolicus canonic⁹ eccľiæ Ariminēſis, & rector quarūdā eccleſiarū, q pro certo tꝑe vicarius Epiſcopi dictę ecleſię, necnō qn̄q; collector, ſeu exactor decimarum, & legatorum piorum extitit, & bona paterna, & materna habuit, & poſſedit, multaque lucratus fuit, ſuum vltimum condidit teſtamentum, in quo plura legata pia fecit, & præcipuæ legauit domine Barbaræ nepti partē dimidiam domus ſuę, & aliā dimidiā Monaldo nepoti iā iure debiti, q̄

UNIVERSITÄTS-BIBLIOTHEK PADERBORN